

DANA HLAVATÁ

STÔL
PRE
STYROCH

MARENČIN PT

Venované Valike Grebečiovej, mojej televíznej mame, pani Marte Vozárovej a všetkým dievčatám z Venuše, pred ktorými skladám svoj imaginárny klobúk za to, čo dokázali. Želám im to najcennejšie, čo nie vždy máme – zdravie, lásku milovaných, šťastie a neutíchajúci optimizmus.

DANA HLAVATÁ

Stôl pre štyroch

Päť životných príbehov
podľa skutočnosti

MARENČIN PT

© Dana Hlavatá, 2016
© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2016
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marenčin@marenčin.sk www.marenčin.sk
Cover © Marenčin Media, 2016
Cover illustration © Dana Hlavatá
Design © Marta Blehová, 2016
Jazyková úprava Sylvia Sachs
548. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-8114-711-1 (viaz.)
ISBN 978-80-8114-711-1 (ePub)
ISBN 978-80-8114-711-1 (PDF)

POZEMSKÉ ŠŤASTIE

Od zastávky autobusu bežala. Úchytkom pozrela na hodinky. Nikdy nemeškala. Zdá sa, že ani dnes nebude, aj keď sa jej podarí prísť na vyšetrenie „na knap“, ako by povedala Veronikina mama. Bolo pol dvanástej. Objednaná na sono vyšetrenie prsníkov bola už takmer rok. Nechcela by ho prepásť len preto, že autobusový spoj vynechal. Mala to po nebohej mame, ktorá jej vždy prízvukovala, že je lepšie chodiť všade skôr, ako neskorro. Posledné vyšetrenie mamografom spreď roka nenaznačovalo nič z toho, čoho sa tak obávala. Počas tých dvanástich mesiacov od posledného vyšetrenia zlé myšlienky zahňala, len čo vyliezli na povrch, ako keď sa jej na tvári zjavili nepríjemné začervenané pupáčky. Dávno vyrástla z puberty, no tie malé potvory sa jej držali ako kliešte a vždy sa objavili, keď išla na nejakú spoločenskú udalosť. Maskovala ich krycím krémom. Keď vybehla na prvé poschodie nemocnice, minula traumatologické a interné oddelenie a prejdúc cez dlhú chodbu, zahla doľava. Pri okienku, kde sa objednávali pacienti na röntgenologické a sono vyšetrenia, stál azda tucet žien. Ani jeden muž. Napadlo jej, že tí chodia k lekárovi, len keď im visí život na vlásku. Nemajú trpezlivosť

vystáť si rad, hoci v čakárni vždy sedia a vždy majú tak naponá-
hlo, akoby im v skutočnosti naozaj išlo o to najcennejšie. Ale to
si myslia len dovtedy, kým to skutočne nepríde. Veroniku pre-
kvapilo, že pred okienkom postáva toľko pacientok s papierikmi
v ruke. Inokedy, keď prišla, bola maximálne tretia-štvrtá v pora-
dí. Just teraz, keď mešká, sa musí postaviť na samý chvost dlhého
radu. Z kabelky vytiahla sprievodný list, čo jej pred týždňom
vypísala gynekologička, u ktorej bola na cytologické vyšetrenie.
Frflanie žien, ktoré stáli pred ňou, i tých, ktoré za ňou vytvárali
čoraz dlhší rad, sa snažila si nevšimáť. Nikdy, ani v čakárňach
u lekárov či v dopravnom prostriedku, sa nepridávala k tým,
ktorí sa jednoducho na čosi a kohosi ponosujú. Veční nespokojen-
ci ukrajovali z dobrej nálady nielen seba, ale dokázali strhnúť
na seba pozornosť a znechutiť aj svoje okolie. A to jej bolo treba
najmenej. Strčila si do uší pomyselné štupele a prestúpila z nohy
na nohu. Keď konečne, po hádam pätnástich minútach podišla
k okienku, obézna žena s nazeleno nalakovanými nechtami,
ktorá mohla mať do štyridsať rokov, čosi spoza okienka zamrm-
lala. Veronika jej nerozumela. Naklonila sa, aby lepšie počula.

– Prepáčte, nerozumela som vám.

– Hovorím, poisteneckú kartu! – vyblafla na ňu nervózne
žena a Veronika mala čo robiť, aby sa nerozosmiala. Žena vyze-
rala ako harlekýn. „Ty si sa ale zmaľovala. No hrôza. Buď nemáš
doma zrkadlo, alebo...“ nestihla domyslieť, keď žena za okienkom
zvýšila hlas, akoby bola Veronika nedoslýchavá: – Pani, kedy ste
boli u nás naposledy?

– Pred rokom, – odvetila Veronika. Žena vo vyťahanom žltom

tričku sa postavila a vyšla von z malej miestnosti. Zhrbená vošla do ďalšej miestnosti, kde bol archív. Po azda troch minútach vyšla s obálkou v ruke, v ktorej bolo niekoľko snímok s popismi lekára. Vošla do kukane a podala Veronike spod okienka hrubú obálku bez toho, aby jej venovala pohľad, a znovu si čosi nečujne zamrmkala pod nos. Tentoraz bola už Veronika pripravená. Krk mala zohnutý a hlavu strčenú v okienku.

– Postavte sa vedľa.

– Kam vedľa? Prečo? – spýtala sa Veronika zarazene.

– Hovorím vám, že sa máte postaviť nabok a čakať! Ďalší!

Žena spoza okienka vydala ten istý príkaz ďalším ženám, ktoré sa neprišli osobne objednať, ale prišli na termín na vyšetrenie. Po pätnástich minútach prešľapovania na mieste vošiel do miestnosti centrálnej evidencie subtílny päťdesiatnik, aby vystriedal nevrlú kolegyňu. Sadol si za počítač a zvonivým hlasom zakričal.

– Kovanová!

Veronike napadlo, že mohol zavolať aspoň pani Kovanová, ale radšej si zahryzla do jazyka. Pristúpila k okienku a muž, len čo zapísal údaje do počítača, ju poslal na pracovisko číslo päť. Na nepohodlných stoličkách sedeli už štyri ženy. Za Veronikou prišli ďalšie dve.

– Na ktorú hodinu ste objednaná? – spýtala sa Veroniky žena, ktorá k nej pristúpila.

– Na trištvrte na dvanásť. Ale už je štvrť na jednu, – Veronika venovala letný pohľad svojim náramkovým hodinkám. Žena nespokojne pokrútila hlavou a prevrátila oči hore stĺpkom.

– Ja tu mám vždy také nervy. Hrozná nemocnica. To naše zdravotníctvo ide dolu vodou. Už nikdy sa nedostaneme tam, kde sme boli pred tridsiatimi rokmi. Ale to vy nemôžete vedieť, vtedy ste ešte ani na svete neboli, – žena si vytiahla z tašky noviny a zahĺbila sa do nich. Veronika jej chcela oponovať, no rozmyslela si to. Ženu to aj tak nezaujímalo. A načo by jej hovorila, že už má tridsaťsedem rokov. Kým sa Veronika nervózne ošívala, žena dvíhala pohľad od novín, aby zlostne fľochla na dvere vyšetrovne. Prešlo ďalších dvadsať minút hniezdenia sa na tvrdej stoličke. Dvere na vyšetrovni boli otvorené, no nikoho za celý čas dnu nezavolali. Ženy pošomrávali a rozprávali sa medzi sebou. Veronika pozorovala dve zdravotné sestry, ktoré na nemocničnej posteli priviezli veľmi starú ženu. Držala sa operadla postele v snahe dostať sa na lakte. Nahlas a bolestivo vzdychala. Zdravotné sestry si ju nevšimli. Postavili sa obďaleč a niekoho oklepávali. Zdravotný brat v bielej košeli a nohavičiach priviezol z opačného konca chodby v kresle na kolieskach vychudnutú ženu. Mala mikádo s melírom, pokrčenú nočnú košeľu a bola na kosť vychudnutá. Z vycivenej tváre trčali zvedavé oči, ktoré šibovali po ženách sediacich na nemocničnej chodbe. Žena sa šibalsky pousmiala, odrazila sa nohami od zeme a posunula sa tak vozíkom o dva metre k stene.

– Kam idete?! – skríkol na ňu mladý muž s konským chvostom. – Tu som vás zaparkoval, tak sedzte a nepremiestňujte sa hore-dolu. S vami je kríž, – karhal ju.

– Postavili ste ma za stĺp a ja odtiaľ nič nevidím. Keď tu budeme čakať ako minule, celú večnosť, nech aspoň vidím, čo sa tu

deje, – žena sa usmiala, no zdravotník nemal pre ňu pochopenie. Žena, aj keď mala chorú telesnú schránku, len čo prehovorila, pôsobila bodro. Mala nádherný úsmev a bezchybný chrup. Zjavne patrila medzi pacientov, ktorí sa dokážu pozeráť na iných, no aj na seba a svoje ochorenie s nadhľadom.

– A čo také by sa tu už mohlo diať? – namosúrene odvrkol mladý muž a s nevôľou sa na ňu pozrel. – Kam to zase cestujete? Zostaňte, lebo vás tu prilepím! – skríkol, keď sa posunula o ďalší meter, načo žena pobavene ukázala prstom dopredu. – Čo tam vidíte?

– Obrovité akvárium! – skríkla žena a natešene zaľapkala drobnými dlaňami. Ženy sediace pred dverami vyšetrovne zaujal dialóg staršej pacientky a ošetrojúceho personálu.

– Ale čo?! Akvárium? A čo je v ňom? – uštipačne sa spýtal mladík s konským chvostom a podráždene zadrmal riadidlami vozíka, až žene na krku hlava podskočila.

– Pirane! Vidím pirane! Poďme bližšie k akváriu, nech ho rozmlátim a nech tie pirane povyskakujú a zožerú vás! – žena sa hrdelne rozosmiala. Reťazová reakcia nenechala na seba dlho čakať. Veronika, aj keď bola napajedená pridlhým čakaním, sa pridala k ostatným ženám, ktorým pohrával úsmev na perách, ba niektoré sa nahlas zasmiali. – Zato, aký ste! Ako sa správate k chorému človeku. Viete, ja som len stará, nie sprostá, – doložila pani a venovala auditóriu široký a šťastný úsmev. Aj keď to možno nemala v úmysle, rozsiala pobavenie v zachmúrenej čakárni. Trvalo však ďalšie dlhé minúty, kým sa na chodbe čosi, okrem pacientov a personálu, pohlo. A pohla sa aj Veronika. Vstala a znovu

podišla k okienku centrálnej evidencie. Periférne zaregistrovala, že vozík s bodrou ženou sa pohol.

– Prosim vás, tam nikto neordinuje? Bola som objednaná na trištvrté na dvanásť a je už o hodinu viac. Sú na obede, či čo? Načo si potom pacientov objednávajú na určitú hodinu, keď...
– obzrela sa za seba a jej pohľad sa stretol s pohľadom ženy, ktorá vstala z vozíka a odmietla, aby jej zriadenec pomohol prejsť do vyšetrovne, ktorá bola o dvoje dverí ďalej. Žena, ktorá keď stála, mala čo robiť, aby sa udržala na nohách. Ohnutý chrbát a bolesti v ňom ju ťahali k zemi. Vytočila hlavu na Veroniku a ukázala jej, že jej drží palce. Veronika sa usmiala a celkom zabudla na muža v kukani, odkiaľ na ňu vyblafol.

– Pani, už som vám povedal, čakajte!

Zhrbená žena zmizla vo dverách vyšetrovne. Veronika a ostatné pacientky si počkali ďalších pätnásť minút, kým vošla bez pozdravu do miestnosti, kde bolo na dverách napísané veľkými písmenami SONO a miestnosť číslo päť, mohutná čiernovlasá lekárka v bielom plášti a začala volať pacientky jednu po druhej dnu. Veronika prišla na rad o štvrté na dve. Lahla si na stôl na chrbát a založila si najprv ľavú, potom pravú ruku za hlavu. Cítila, ako jej chladivý gél postavil bradavky. Lekárka mlčky prechádzala prístrojom po jej prsníkoch, na niektorých miestach zotrvala dlhšie, k iným sa vracala. Veronika cítila búšenie tepu na krku. Neuróza z čakania sa nedala porovnať s nervozitou, keď sa lekárka opätovne vracala na tie isté miesta.

– Má vo vašej rodine niekto ochorenie prsníkov? – spýtala sa lekárka neodtrhnúc pohľad od monitoru.

– Mama... zomrela na rakovinu prsníka... mala som vtedy sedemnásť. A sesternica... tetina dcéra... sa lieči... aj dnes jej dávali chemoterapiu. Už tretiu.

– Koľko máte rokov? – spýtala sa lekárka, keď jej podala papierovú utierku, aby si utrela prsníky a podpazušie. Veroniku otázka prekvapila. Možno sa jej pýta len v rámci komunikácie, nádejala sa. – Oblečte sa a potom sa sem vráťte, prosím.

Veronike sa triasli ruky. Uvedomila si, že sa celá chveje. Zlá predtucha sa naplnila po tom, ako si sadla oproti lekárke, ktorá už ťukala správu do počítača. Otočila sa na ňu a hlboko sa jej zahľadela do očí. Z pohľadu lekárky cítila spoluúčasť. Jej mäkký hlas sa rozlieval tmavou miestnosťou.

– Zdá sa, že sú tam drobné zmeny. Našla som miesto, ktoré sa mi nepáči. Nemusí to ešte nič znamenať. Nechcem, aby ste sa hneď vyplašili. Ale na to, aby sme mali istotu, musíme urobiť ďalšie vyšetrenie, – lekárkine slová jej začali splyvať v nehomogénnu masu. Nebola schopná vnímať ich. Videla len ústa, namaľované broskyňovým rúžom, ktoré sa neustále pohybovali. – Na potvrdenie... lepšie povedané na vyvrátenie toho, že ide o rakovinu prsníka, sa robí biopsia. Viete, fyzikálne vyšetrenie a zobrazovacie metódy môžu v diagnostike anomálií prsníka pomôcť, no v skutočnosti iba vyšetrenia vzorky tkaniva dokážu potvrdiť alebo vylúčiť, že ide o závažné ochorenie. Hrčka vo vašom ľavom prsníku je ľahko prístupná, takže vám urobíme biopsiu ihlou. Je to menej invazívny zákrok, nemusíte sa ničoho obávať.

Veronika ďalšie slová už nepočula. Cítila tlak v zátylku. Hlava jej mimovoľne poskakovala na krku. Dlane sa jej spotili a brada

sa jej samovoľne roztriasla. Požiadala o pohár vody. Vypila dúšok a voda v ústach ju začala dusiť.

– Ako vravím, len pokoj, – zopakovala lekárka.

Veronika zvesila z vešiaka kabelku. Oťažela jej v rukách a kým vyšla von z vyšetrovne, hlavou jej preletelo stádo myšlienok. Sadla si na chodbu a civela pred seba. V tej chvíli vyšla z miestnosti o dvoje dverí ďalej staršia pacientka, ktorá, kým si sadla na kreslo s kolieskami, sa bodro na Veroniku usmiala a zakývala jej. Veronika sa rozplakala. Žena, prechádzajúc v kolieskovom kresle okolo nej, požiadala zdravotníka, aby zastavil. Sama si zložila nohy na zem.

– Mladá pani, nič sa neje také horúce... – prihovorila sa jej staršia žena a sediac vo vozíku jej pohladila chrbát ruky. – Verte, ja mám toho toľko za sebou a vidíte, usmievam sa. A viete prečo? Lebo žijem. Žiť sa musí. Veď žiť je také kráááásne. Aj ja som musela odísť veľmi ďaleko, – ukázala smerom k stropu a pohľad preniesla na Veroniku, – aby som našla seba samu. A stratila som toľko len preto, aby som sa dokázala tešiť z toho, čo mi zostalo. Musíte veriť. Veriť samej sebe. Mám pravdu, však, mladý muž, – zdôraznila a zodvihla hlavu k mužovi s chvostíkom, ale ten len mľaskol a rezignovane odvrátil pohľad, – a mali by ste veriť aj mne. Ak by som vám mohla nejako pomôcť, rada. Volám sa Zdenka Novacká. Ležím na internom oddelení. Mám pocit, že vás odniekiaľ poznám... a ja poznám aj ľudí. Vy ste silná žena a vás len tak niečo nezlomí, – znovu ju potľapkala po ruke. Veronika sa vďačne na ženu usmiala, aj keď význam jej slov jej akosi uchádzal. Kdesi akoby

ich už počula, no boli v takej dialke, že ani neskúmala, či si to len nenamýšľa.

– No čo? Už môžeme ísť, alebo sa chcete ešte vykecávať? Nemám na starosti len vás, pani Novacká, – mladík potlačil vozík a žena, keď už nemohla vidieť na Veroniku, jej zamávala, vystrčiac ruku spoza jeho chrbta. Nech už sa všetko neskôr odvíjalo akokoľvek, Veronika si často spomínala na ženu, ktorá jej vliala nádej, hoci sa nikdy predtým nevideli. Že im osud skríži cestu o pár mesiacov, na to ani jedna z nich nepomyslela.

* * *

Veronika našla Jozefa sedieť pri zažatej nočnej lampe v obývačke. Civel do prázdna a ako si všimla, televízor nemal pustený ani predtým, ako prišla domov. Ovládač ležal nepovšimnutý na skrinke. Vzťah medzi nimi dávno ochladol. Dúfala, že časom sa všetko utrasie. Po dvanástich rokoch, odkedy prišla o dieťa v piatom mesiaci tehotenstva, neupli sa na iné ako na to, aby dostali novú šancu. Ale tá neprichádzala. A Veronika cítila, ako sa jej odkrajuje z času, ktorý by ako matka mohla získať pre seba. Z milovania medzi ním a ňou sa stalo čosi mechanické, čo nerobilo radosť ani jednému, ani druhému. Krízy sú na to, aby sa prekonávali. A tie manželské sa vyskytujú v sedemročných periódach, napadlo jej, no v manželstve Kovanovcov akoby sa skracovali.

– Jozef, musím ti povedať niečo dôležité, – zastala uprostred obývačky so slzami v očiach.

– Nevyzula si sa, – povedal a skúmavo sa na ňu pozrel. Veronika si jeho poznámku nevšímala. Opatrne, akoby v nej mala čosi, čo by sa mohlo rozbiť, položila kabelku na operadlo sedačky a chcela si k mužovi prisadnúť. Ale on, ako keby sa chcel vyhnúť jej blízkosti, prudko vstal a pokrútil hlavou. Ani sa na ňu nepozrel. Cítila, ako ju opúšťajú sily. Predstavovala si, ako mu povie – je mi ľúto, som vážne chorá. V jeho očiach uvidí obrovský strach, ktorý, keď sa spamätá, sa rozplynie a on ju vezme do náruče a bude ju presviedčať, že oni tú skúšku osudu ustoja. Povie jej, že ju miluje, že láska lieči a on bude pri nej stáť, aj keby sa mal vyšplhať na najvyšší vrch.

– Nie, Nika, ja chcem čosi povedať tebe. Nechaj hovoriť najprv mňa, – povedal tak tvrdo, až mala pocit, že sa hlásky dajú vpišať do vzduchu a budú mať rovnako ostré hrany ako je ostrý jeho hlas. Odkášlal si, pokrútil hlavou a ani sa na ňu nepozrel, keď pokračoval: – Inak... inak sa k tomu neodhodlám a odídem... odídem od teba bez vysvetlenia, – prechádzal sa po izbe a ona ho sledovala s prekvapeným výrazom v tvári. O čom to hovorí? O akom odchode? Kým si to dokázala zrovnať v hlave, postavila sa mu do cesty. Schytila ho za plecía a donútila, aby sa na ňu pozrel.

– Nie, ja... ja som ti to nechcela povedať, kým som si nebola istá... kým som nevedela, že sa čosi naozaj deje. Už niekoľko dní sa zmietam v neistote a teraz... teraz je to už isté. Mám už výsledky, – zúfalo sa snažila predbehnúť ho v tom, čo tušila, že jej povie. Ak sa jej to podarí, zamkne mu ústa a ona nebude počuť to, čo tuší. Prosím, len nech to stihne. No Jozef ju od seba

odsunul nabok, akoby ju preložil na vedľajšiu koľaj. Zjavne ju nevnímal. Nepočúval zúfalstvo v jej hlase. Chytil sa za hlavu. Myslela si, že aj on sa bojí toho, čo mu ona povie. Zahrabol si prstami do vlasov a prechádzal sa po obývačke. Veronika ho so strachom pozorovala. Ale keď mlčal, pomyslela si – jasné, miluje ju, stále mu na nej záleží. Že má z toho strach, čo mu teraz povie, nečudo. Kto by sa nebál o milovaného človeka. Ako dobre, že mu doteraz nepovedala o tom, ako sa jej telo spochabelo. Ušetrila mu prebdené noci. Stačí, že ona nespávala. Jozef zastal, oprel sa dlaňami o komodu z čerešňového dreva a nečujne povedal do steny: – Čakám dieťa.

Veronike ako prvé napadlo, že tú vetu mala ona vysloviť, keby bola pravdivá. Zvraštila obrvy, keď si uvedomila význam toho, čo počula. Alebo je to len výplod jej fantázie a únavy?

– Ty ma podvádzáš? – spýtala sa hlasom, ktorý znel duto a akoby z nej ani nevyšiel. – S kým? Odkedy? Ty s ňou... ty s ňou čakáš dieťa?

– Preboha, netvár sa, že si o tom celý čas nevedela, – Jozef sa nevrlo pozrel na ženu. Veronika akomak pokrútila hlavou a preprietla si prsty oboch rúk. Sadla si na sedačku, aby sa nesklátila na zem. Cítila, ako sa jej motá hlava, ako stráca ostrosť videnia, ako sa jej všetko rozmazáva pred očami. Jozef sa na ňu ani nepozrel. – Možno nie od začiatku, ale tie posledné mesiace ti muselo byť nad slnko jasné, že nám to neklape a že niekoho mám. Nebudem sa oháňať vetami typu mrzí ma to, ublížil som ti... aj keď viem, že je to tak... ale... ja tú ženu naozaj milujem.

– Ja ti neverím... naozaj je to pravda? Veď sme sa spolu milo-

vali a ty si mi povedal... – cítila, že sa ponízuje, že hovorí, čo nechce, no v tej chvíli akoby to bolo dôležitejšie než to, čo mu chcela sama povedať. Hlas už mala pevnejší a tón v ňom bol vecnejší, keď po jeho vytrvalom mlčaní položila zbytočnú otázku: – Miluješ tú ženu? Kto je to?

– A nie je to jedno?

– Nie, nie je. Čo má ona a čo nemám ja? – postavila sa proti nemu a búšila mu do prs. Vzal jej ruky do svojich a pripažil jej ich k telu. Cítila sa ako marioneta, ktorú ovládajú cudzie ruky. Posadil ju na sedačku v obývačke. Stál nad ňou a snažil sa o čo najjemnejší tón. Žiadny krik, žiadne zvady. To je celý on.

– Veronika, nepredlžujme to. Trpíš rovnako ty ako ja.

– Ale ja netrpím rovnako ako ty! – skríkla vyskočiac zo sedačky. – Ty malý zasratý egoista! Chceš ma opustiť, keď som na pokraji síl! Musíš stáť pri mne! Teraz nie si dôležitý ani ty, ani tá cundra, čo mi ťa chce ukradnúť. Mám rakovinu, počuješ? Vieš, čo sa vo mne odohráva? Netušíš, aký mám strach! A ty si prídeš, – postavila sa oproti nemu a búchala mu čoraz násťojčivejšie päťami do hrude. Ani sa nepohol, len na ňu civel s prižmúrenými očami, – a povieš, že ma opúšťaš pre inú! Ja ťa potrebujem, počuješ, nechcem zostať na všetko sama. Nie, teraz odo mňa neodchádzaj! – zviezla sa na kolená a rukami ho objímala okolo pása. Jozef sa k nej naklonil v snahe oslobodiť sa z jej zovretia.

– Toto, čo si mi teraz povedala, – sklonil sa k nej a snažil sa ju postaviť na nohy, – si si vymyslela. Aby si ma vydierala, však? Nič ti nie je... chceš len, aby som...

Veronika zodvihla hlavu a vtedy pochopil, že je to pravda. Pootvoril ústa a krátko zaochkal. Odvrátil od nej pohľad.

– Uvidíš, bude to dobré, všetko dobre dopadne. Žiadna kaša, ako hovorila aj tvoja mama, sa neje taká horúca, ako sa navarí... lekári sa mohli pomýliť, – povedal, akoby hovoril o nejakej poodnenej skúške. Keď jej prsty povolili a ona si zúfalá, zadúšajúc sa plačom, lahla na zem, vošiel do spálne, aby si z nej vyniesol cestovnú tašku a kufor. – Budem na telefóne. Ak by si niečo potrebovala, stačí zavolať. Papiere o... rozvode, by ti mali prísť čo nevidieť. Podal som o rozvod už pred dvoma týždňami. Prepáč, Veronika, ja inak nemôžem. Ale... keď budeš niečo potrebovať...

– To už si povedal, – povedala sucho a bez farby. Ani sa na neho nepozrela. Zostala ležať na zemi, ani sa nepohla. Keď začula buchnutie vchodových dverí, prepukla z plaču do zavíjania. Bolest' bola taká ohromujúca, neznesiteľná a taká nepochopiteľná, že sama nerozumela, ako dokázala v priebehu pár hodín jedného dňa dozvedieť sa dve zdrvujúce správy. Ba čo viac, aj ich prežiť. Ale žiť sa musí, spomenula si na slová starej pani z nemocnice. A verte, žiť je také krááásne, znel jej v ušiach hlas ženy, no významu tej vety sa len pohrdlivo zasmiala.

* * *

Veronika balila antúrie v črepníku do celofánového papiera. Kochala sa pohľadom na deväť červených kvetov, ktoré o chvíľu celkom iste potešia toho, komu ich s láskou kupovala. Pousmiala

sa, keď si spomenula, ako pred pár rokmi neverila slovám Zdenky Novackej. Žiť je naozaj krááásne. Tentoraz nadšene v duchu pritakala. Po tom, ako jej museli odstrániť ľavý prsník, chodila na pravidelné kontroly. Nič nenasvedčovalo tomu, že by mala nastať recidíva. Ale človek nikdy nevie. Za tých pár rokov sa naučila byť vďačná za každý jeden deň, prežitý s úsmevom. Nebolo to ľahké. Prekonať ťažké ochorenie, ktoré vám môže privrieť navždy očné viečka, prežiť zradu milovaného muža a o dva roky otvoriť dvere zubatej s kosou, ktorá si prišla po druhého muža jej života. Po otca. Veronika sa však už cítila natolko silná, že dokázala čeliť skúškam osudu. Ak nejde o život, naozaj nejde o nič, pomyslela si. Keby nemala pri sebe pani Zdenku Novackú, možno by cez to všetko nedokázala preplávať ani so záchrannou vestou. A tou bola dnes sedemdesiatročná Zdenka, ktorá sa pre štyridsaťtriročnú Veroniku stala druhou mamou. Pomáhali si navzájom. Bola to práve pani Zdenka, ktorá ju priviedla medzi ženy prežívajúce to najťažšie vo svojom živote, stretnutie s ochorením, ktoré sa nie vždy dá vyliečiť. Ale prístup k rakovine, viera v uzdravenie je polovičná výhra. To šťastie, prežiť, nemajú všetky pacientky s onkologickým ochorením prsníka. Aj Veronika mu musela obetovať časť seba. Zmieriť sa s tým, že už nič nebude ako predtým. Prišla o ľavý prsník, no získala oveľa viac. Neznamenalo to, že prestala byť ženou, to rozhodne nie. A v presvedčení, že život je nato, aby sme ho žili, ju podporovala aj Zdenka Novacká. Keby nebolo jej, neskrížil by jej cestu muž, ktorý ju skutočne miloval. Peter Novacký. Aký paradox, že práve v nemocnici stretla svoju budúcu svokru, ktorá povedala, že si pre svojho syna nevedela